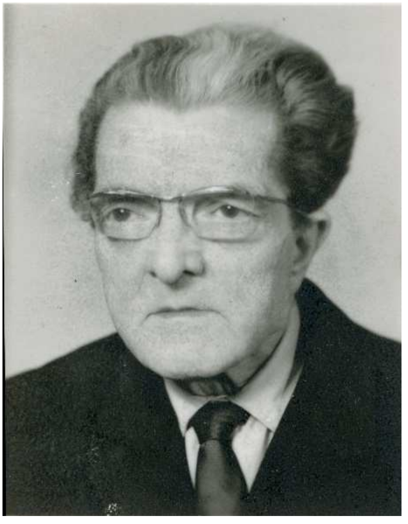

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Георги Иванов Георгиев е роден на 26 ноември 1906 г. в село Раднево, Старозагорски окръг, в будно учителско семейство. Завършва гимназия в Разград, а специалност математика в Софийския университет през 1930 г. По време на следването си взема активно участие в прогресивното движение на студентите, обединени в БОНСС След завършване на университета работи една година в Застрахователния институт в София. По препоръка на учителите си академиците Чакалов и Обрешков, бива изпратен на специализация в Полша. Там попада под влиянието на световноизвестните математици Шерпински, Куратовски, Борсук и др. Защищава докторат във Варшавската политехника и е оставен там за асистент. След фашистката окупация на Полша през 1939 г. се прибира в България. Считан за неблагонадежден, е изпратен на работа като учител в Плевенската гимназия. След една година се завръща в София и учителства до 1947 г. във II мъжка гимназия. След 9 септември 1944 г. е избран за партиен секретар и директор на гимназията.

През 1947 г. се хабилитира за редовен доцент в новооткрития Варненски държавен университет „Св. Кирил Славянобългарски“. През следващата година е избран за делегат на конгреса на математиците в Румъния и за ректор на Варненския университет (ВДУ).

През 1949 г. е избран за професор във ВДУ. Същата година заболява тежко. След оздравяването си се завръща в София като професор в катедрата по математика на Софийската политехника. След разделянето ѝ е назначен за ръководител на катедрата по математика в Минно-геоложкия институт (сега Висш минно-геоложки институт). Тук работи до 1962 г., когато здравословното му състояние се влошава толкова, че е принуден да се пенсионира по здравословни причини.

За нуждите на обучението на студентите написва учебниците „Математически анализ. Кратък курс“, „Математически анализ, I част“, „Математически анализ, II част“, които са претърпели няколко издания.

За народополезната си дейност е награждаван с редица държавни отличия (орден „Кирил и Методий“ и др).

Въпреки лошото му здраве пенсионирането му не трае дълго, защото още през 1962 г. е изпратен да укрепи обучението по математика в новооткрития Висш химико-технологичен институт в Бургас. Окончателно се пенсионира през 1965 г.

Преподаването по математика беше за него призвание. Ясното изложение и точните формулировки съпътстваха всяка негова лекция от началото до края.

Научните му интереси бяха из областта на топологията, математическия анализ и теорията на числата.

Възпитаник на прочутата полска топологична школа, той е първият математик у нас, който систематично прилага понятията и методите на топологията в научно изследователската си работа. Така например той е показал как може да се въведе понятието топологично пространство, като в основата му се положи аксиоматично въведено понятие за граница на дадено множество (под това понятие тук всъщност се разбира съвкупността на онези точки от контура на дадено множество, които се съдържат в множеството). Доказал е и някои теореми за съществуване на неподвижни точки на непрекъснати изображения, както и относно непрекъснатия образ на правата в кръга, равнината, сферата и др. Извършил е също така (пак с помощта на топологични понятия) някои от първите у нас изследвания в областта на динамичните системи.

В областта на анализа интересите на Георги Георгиев са насочени главно към решаване на задачата за намиране на кубатурни формули с минимален брой членове, които формули са точни за полиноми до дадена степен. По-подробно той разглежда следната задача (за простота във формулировката ще се спрем на двумертния случай).

Нека R е такава интеграционна област от равнината Oxy , за която съществуват всички интеграли от вида $\iint_R x^k y^l dxdy$ когато измерението на подинтегралния едночлен е ограничено отгоре с дадено естествено число n (т. е. $\kappa+l < n$) Да се намери възможно най-малко естествено число N и съответни на него реални числа λ_i и точки (x_i, y_i) $(i=1,...., N)$ от равнината Oxy, така че формулата

$$\iint_R P(x,y)dxdy = \sum_{i=1}^{n} \lambda_i P(x_i, y_i)$$

да е вярна за всеки реален полином P от степен, не по-голяма от n.

Може та се счита, че горната задача е двумерен аналог на задачата за намиране на квадратурни формули с минимален брой членове от вида

$$\int_a^b P(x)dx = \sum_{i=1}^{n} \lambda_i P(x_i)$$

точна за полиноми от степен, не по-голяма от n, решена от Гаус в случая на нечетно n.

В общия случай решението на многомерната задача не е известно. На Георги Георгиев се удава да я реши, когато n (максималната степен на полинома P) е 1 и 2. В случая $n = 3$ той решава задачата при допълнителното условие интеграционната област R да е симетрична спрямо началото на координатната система Oxy. Резултатите си Георгиев пренася и за кубатурни формули за функции на повече от две променливи.

Освен горните изследвания Георгиев третира и други въпроси от анализа, между които ще отбележим доказателството на едно характеристично свойство на полиномите на Щурм.

Останалите работи на Георгиев по анализ третират учебно-методични въпроси.

В областта на теорията на числата Георги Георгиев разглежда задачата за намиране на рационалните решения на неопределени уравнения от вида

$$\sum_{k=1}^{m} A_k \prod_{i=1}^{n} X_i^{a_{kl}} = A_0,$$

където a_{kl} са цели числа и $A_k \neq 0$, като обобщава един резултат на Л. Чакалов и Хр. Караниколов.

Нашата математическа общественост се прости с проф. Г. Георгиев на 4 юли 1972 г. До последния си дъх той не престана да работи с неотслабваща упоритост върху онези математически проблеми, които го вълнуваха.

Тези, които го познаваха, няма никога да забравят човешката му топлота, отзивчивост и искрено желание за съпричастност във всички житейски и други проблеми, споделяни с него.

Николай Георгиев, Иван Иванов, Владимир Чакалов